

**IZBOSKAN
TUMANLARARO
IQTISODIY SUDI**

171200, Andijon viloyati, Izboskan
tumani,
Poytug' shahri, Mirzo Ulug'bek
ko'chasi, 2-uy

**IZBOSKAN INTER-
DISTRICT
ECONOMIC COURT**

171200, Andijan region, Izboskan
district, Poytug city, Mirzo Ulugbek
street, 2

Tel: (+99874) 312 28 67 Fax: (+99874) 312 28 63 e-mail: i.izboskan@sud.uz

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ**

**Избоскан туман
2201/3088-сонли иш**

2023 йил 9 январь 4-1704-

Избоскан туманлараро иқтисодий судининг судьяси Р.Асқаровнинг раислигида, судья ёрдамчиси Ф.Умаровнинг котиблигида, даъвогар Балиқчи туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши "Дилшод" фермер хўжалигини манфаатида, жавобгар – "Andijon xapoу ipaгi" масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан 7.530.211 сўм асосий қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича қўзғатилган иқтисодий ишни, кенгаш вакили Н.Тохлибоева (ишончнома асосида) иштирокида, жавобгар иштирок этмади, Избоскан туманлараро иқтисодий суди биносида очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

Балиқчи туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши (бундан буён матнда Кенгаш деб юритилади) "Дилшод" фермер хўжалиги (бундан буён матнда Даъвогар деб юритилади) манфаатида, жавобгар – "Andijon xapoу ipaгi" масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда Жавобгар деб юритилади) ҳисобидан 7.530.211 сўм асосий қарздорликни ундиришни сўраган.

Кенгаш вакили суд мажлисида – даъвони қаноатлантириб беришни сўради.

Даъвогар суд мажлисига қадарли маълумотнома тақдим этиб, қарздорлик жавобгар томонидан тўлиқ бартараф этилганлигини билдирди.

Жавобгар эса суд мажлиси бошлангунга қадарли илтимоснома тақдим этиб, суд мажлисини ўзининг иштирокисиз кўришни сўради.

Суд, кенгаш вакилининг фикрларини эшитилган ҳолда даъвогар ва жавобгарларнинг илтимосномаларни инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси(бундан буён матнда ИПК деб юритлади)нинг 170-моддасига асосан, жавобгар иштирокисиз кўришни лозим топди.

Аниқланишича ва суд мажлисида маълум бўлишича, даъвогар ва жавобгар ўртасида 21.01.2022 йилда 54-сонли "Пилла хом-ашёсини етиштириш бўйича контрактация" шартномаси (кейинги ўринларда матнда "Шартнома" деб юритилади) тузилган. Мазкур шартнома шартларига кўра, даъвогар 6,9 қути жонлантирилган ипак қуртини парваришлаш натижасида жавобгарга жами 380 кг пилла навлар аралашмасини етказиб бериш, жавобгар эса уларни қабул қилиш ва даъвогарга унинг қийматини ушбу шартномада белгиланган тартибда тўлаш мажбуриятини олган.

Шартноманинг 4.4-банди бўйича, жавобгар маҳсулотни тўлиқ қабул қилиб олганидан кейин шартномада белгиланган нархлар бўйича даъвогарга 90 кун ичида маҳсулот ҳақини тўлаб беришга деб келишилган.

Даъвогар 6,9 қути жонлантирилган ипак қуртини парваришлаб, жавобгарга жами 383 кг пилла навлар аралашмасини етказиб берган, жавобгар томонидан маҳсулотлар қабул қилиб олинган.

Жавобгар парваришлаш учун даъвогарга фақатгина аванс маблағларини ўтказиб берган, жавобгар шартнома шартларини бажармасдан маҳсулотларни 01.06.2022 йилда қабул қилиб олган бўлсада, аммо 90 кун ичида маҳсулот қийматини даъвогарга ўтказиб бермаган, жавобгар аслида 01.09.2022 йил кунига қадарли маҳсулот қийматини даъвогарнинг ҳисоб рақамига маблағларни ўтказиб бериши керак эди. Мазкур маблағларни ўтказиб бермаганлиги натижасида 17.12.2022 йил ҳолатига 7.530.211 сўм қарздорлик юзага келган.

Кенгаш томонидан жавобгарга мавжуд қарздорликни ихтиёрий тўлаб бериш юзасидан 05.09.2022 йилда талабнома тақдим этган, бироқ ушбу талабнома ҳам жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган.

Даъвогар томонидан қарздорлик бўйича даъво ариза судга тақдим қилингандан сўнг жавобгар томонидан қарздорлик тўлиқ бартараф қилинганлиги маълум бўлди.

Суд, жавобгар томонидан қарздорлик тўлиқ бартараф қилинганлигини инобатга олиб, даъвони қаноатлантиришни рад этишни лозим топди.

Зеро, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси(бундан буён матнда ФК деб юритилади)нинг 236-моддасига кўра, мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса — иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

ФКнинг 465-моддасига биноан, контрактация шартномасига мувофиқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштирувчи қишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ёки сотиш учун бундай маҳсулотни харид қиладиган шахсга - тайёрловчига шартлашилган муддатда топшириш мажбуриятини олади, тайёрловчи эса бу маҳсулотни қабул қилиш, унинг ҳақини шартлашилган муддатда муайян баҳода тўлаш мажбуриятини олади.

Суд, ишни кўриш билан боғлиқ суд харажатларини ундириш масаласини муҳокама қилган ҳолда Республика бюджети ва судлар фаолиятини ривожлантириш жамғармасига жавобгар ҳисобидан 300.000 сўм давлат божи, кенгаш фойдасига 24.000 сўм почта харажатини ундиришни лозим топди.

Зеро, ИПКнинг 118-моддаси биринчи қисмига асосан, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Давлат божи тўғрисидаги Ўзбекистон Республикасининг қонунда кўрсатилган талаблар бўйича мулкый тусдаги даъво аризаларидан - даъво баҳосининг икки фоизи миқдорида, лекин базавий ҳисоблаш миқдоридан кам бўлмаган миқдорда ундирилади.

Бинобарин суд, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 236, 465-моддаларини, Иқтисодий процессуал дексининг 118, 170, 176-179, 186-моддаларини қўллаб,

қ а р о р қ и л а д и:

Даъво талабини қаноатлантириш рад этилсин.

“Andijon xano u iragi” masъuлияти чекланган жамияти ҳисобидан:

Балиқчи туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши фойдасига 24.000 сўм почта харажати;

Республика бюджети ва судлар фаолиятини ривожлантириш жамғармасига 300.000 сўм давлат божи ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан сўнг ижро варақаси берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози томон бир ой муддатда Избоскан туманлараро иқтисодий суди орқали Андижон вилоят судига апелляция тартибида шикоят келтириши мумкин.

Раислик этувчи,

судья

Р.Г.Асқаров

